

De nærmere regler om dokumentation for skifte fremgår af § 11 i bekendtgørelse nr. 662 af 1. august 1995 om ægteskabs indgåelse med senere ændringer (indgåelsesbekendtgørelsen).

Praksis vedrørende skiftefritagelser er beskrevet i Civilretsdirektoratets cirkulæreskrivelse af 14. december 2001 til samtlige kommuner om skiftefritagelse.

I tilfælde, hvor et tidligere ægteskab er opløst i parternes levende live, gives skiftefritagelse efter fast praksis, hvis der er gået mere end 1 år fra separationen eller skilsmissem, eller hvis ægteskabet er opløst i udlandet. Herudover kan skiftefritagelse efter et konkret skøn meddeles tidligere. Det kan f.eks. ske, hvis den tidligere ægtefælles modstand mod at give samtykke skyldes chikane, den tidligere ægtefælle er forsvundet, eller endelig bodeling alene beror på afhændelse af enkelte større aktiver eller på formalia.

Hvis det tidligere ægteskab er opløst ved død, gives skiftefritagelse, hvis dødsfaldet er sket i udlandet, og dødsboet skiftes der, mens der, hvis dødsfaldet er sket i Danmark, og dødsboet skiftes her, kun meddeles skiftefritagelse, når der foreligger helt særlige grunde. Civilretsdirektoratet har de sidste mange år ikke afgjort sager herom.

Indgår en person ægteskab, selv om betingelsen i ægteskabslovens § 10 ikke er opfyldt, medfører det ikke, at det nye ægteskab bliver ugyldigt, og det kan heller ikke omstødes efter ægteskabslovens § 24.

2.1.2. *Justitsministeriets overvejelser*

2.1.2.1. *Formuefællesskaber ophørt i parternes levende live*

Langt de fleste formuefællesskaber, der ophører i parternes levende live, deles i mindelighed mellem parterne uden skriftlig dokumentation. Det vil blive noteret i skilsmissebevillingen eller dommen, hvis parterne under behandlingen af sagen oplyser, at fællesboet er delt. Endvidere kan boets deling dokumenteres ved parternes senere samstemmende erklæring herom. Der sker således ikke nogen prøvelse af, om fællesboet i realiteten er blevet delt, når parterne samstemmende oplyser eller har oplyst, at det er tilfældet.

I de situationer, hvor det ikke kan dokumenteres, at boet er delt, vil der i langt de fleste tilfælde kunne meddeles skiftefritagelse, idet nyt ægteskab kun sjældent søges indgået inden for et år efter separation eller skilsmisse.

Det er Civilretsdirektoratets vurdering på baggrund af henvendelser fra kommunerne, at ægteskabslovens § 10 giver anledning til ganske meget arbejde i kom-

munerne og er til ulempe for parterne, idet disse skal søge at dokumentere, at det tidligere fællesbo er delt, og at det relativt ofte giver anledning til tvivl i kommunerne, hvornår fornøden dokumentation er fremlagt.

Da delingen af det tidligere fællesbo ofte bliver dokumenteret alene ved parternes fælles erklæring herom, og da skiftefritagelse i praksis meddeles efter et års forløb, forekommer baggrunden for bestemmelsen ikke fortsat at kunne begrunde dens opretholdelse, når det drejer sig om ægteskaber opløst i levende live.

Reglen om, at et tidligere fællesbo skal være delt, før der kan indgås ægteskab eller registreret partnerskab, foreslås derfor ophævet i tilfælde, hvor det tidligere ægteskab er opløst i parternes levende live.

Der henvises til arbejdsgruppens rapport, side 9-11, og lovforslagets § 1, nr. 1.

2.1.2.2. *Formuefællesskaber ophørt ved død*

Der foreslås ikke ændringer i den gældende regel om, at det ikke er muligt uden arvingernes samtykke at indgå nyt ægteskab, så længe et eventuelt dødsbo ikke er endeligt delt eller taget under bobestyrerbehandling, herunder så længe den efterlevende ægtefælle sidder i uskiftet bo.

Baggrunden herfor er, at særlige forhold gør sig gældende i tilfælde, hvor et formuefællesskab ophører ved død. Der vil ofte være flere parter involveret i opgørelsen af dødsboets andel af fællesboet, og parterne vil ofte ikke have et klart billede af, hvilke aktiver der findes i boet. Der kan endvidere være mindreårige arvinger. I mange tilfælde sidder den efterlevende ægtefælle i uskiftet bo, og pligten til at skifte boet indtræder først ved indgåelsen af nyt ægteskab, jf. arvelovens § 17, stk. 2. Hvis arvingerne ikke er bekendt med det nye ægteskab, vil der være en risiko for, at de først mange år senere bliver klar over, at de havde krav på at få deres arv udbetalt.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør ægteskabslovens § 10 derfor ikke ændres på dette punkt, så længe kravet i arvelovens § 17 om skifte af et uskiftet bo ved indgåelse af nyt ægteskab opretholdes. Om der skal være en adgang til at indgå nyt ægteskab uden at skifte et uskiftet bo, overvejes for tiden af Arvelovsudvalget. En eventuel ændring af reglen i ægteskabslovens § 10 bør derfor for så vidt angår disse tilfælde afvente Arvelovsudvalgets betænkning.

Derimod foreslås det, at adgangen til at indgå nyt ægteskab uden at skifte, hvis samtlige arvinger samtykker, kommer til at fremgå direkte af loven.

For så vidt angår boer, der skiftes i udlandet, foreslås det, at reglen i ægteskabslovens § 10 ikke skal